

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDNJOBOSANSKI KANTON
OPĆINSKI SUD U JAJCU
Broj: 128 0 P 039842 23 P
Jajce, 18.12.2023. godine

Općinski sud u Jajcu, sudija Alem Ribić, rješavajući u parničnom postupku po tužbi tužitelja M. P., ulica, J., zastupan preko punomoćnika Adisa Ribić, advokata iz Travnika, protiv tuženog I. H. iz J., ulica, zastupan preko punomoćnika Harisa Kaniže, advokata iz Travnika, radi raskida ugovora o doživotnom izdržavanju, v.sp. 15.000,00 KM, nakon održane glavne i javne rasprave, zaključene dana 28.11.2023. godine u prisustvu kvalificiranih punomoćnika parničnih stranaka, a pismenom otpravku dana 18.12.2023. godine je donio sljedeću:

PRESUDU

Tužitelj se odbija sa tužbenim zahtjevom kojim se traži raskid ugovora o doživotnom izdržavanju sačinjen po notaru Ivanu Šariću sačinjen u Gornjem Vakufu/Uskoplje u ulici Branitelja domovine b.b., broj ugovora ... od 25.08.2009. godine zaključen između tužitelja i pokojne D. P. kao primaoca izdržavanja i tuženog kao davaoca izdržavanja, zbog neispunjenja ugovornih obaveza izdržavanja od strane tuženog, pa se poništavaju sve posljedice ugovora.

Tužitelj se odbija sa tužbenim zahtjevom kojim se traži raskid ugovora o doživotnom izdržavanju sačinjen po notaru Zaimu Topaloviću sa sjedištem u Jajcu u ulici Zmaja od Bosne 1, broj ugovora ... od 16.02.2016. godine zaključen između tužitelja kao primaoca izdržavanja i tuženog kao davaoca izdržavanja zbog neispunjenja ugovornih obaveza izdržavanja od strane tuženog, pa se poništavaju sve pravne posljedice ugovora.

Obavezuje se tužitelj da tuženom nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 2.527,20 KM, a preko dosuđenog iznosa troškova parničnog postupka tuženi se odbija (odbija se za iznos od 842, 40 KM).

O b r a z l o ž e n j e

Tužitelj M. P. iz J. je dana 08.05.2023. godine preko punomoćnika Adisa Ribića, advokata iz Travnika podnio tužbu protiv tuženog I. H. iz J. radi raskida ugovora o doživotnom izdržavanju, v.sp. 15.000,00 KM.

U tužbi iznosi činjenice da je dana 25.08.2009. godine pred notarom Ivanom Šarićem iz Gornjeg Vakufa/Uskoplje sačinjen Ugovor o doživotnom izdržavanju između tužitelja i njegove (pokojne) supruge D. P. u svojstvu primaoca izdržavanja s jedne strane i tuženog u svojstvu davaoca izdržavanja s druge strane, te da je dana 26.02.2016. godine tužitelj u svojstvu primaoca izdržavanja pred notarom Zaimom Topalovićem sačinio i drugi Ugovor o izdržavanju sa tuženim u svojstvu davaoca izdržavanja.

Članom 3/III oba ugovora tuženi se obavezao da će izdržavati tužitelja i pokojnu D. P. tako što će im osigurati cjelokupnu opskrbu-hranu, odjeću, obuću, pomoć u liječenju za slučaj bolesti, starosti i iznemoglosti, čistoću i zagrijanost stana te ih nakon

smrti sahraniti i podići spomenik, a zauzvrat, tužitelj se obavezao da će tuženom nakon smrti prenijeti pravo posjeda i vlasništva na nekretninama iz pl. 327. ko. J. i nekretninama upisnim u list nepokretnosti broj: 346/2 ko. S., opština Š..

Nadalje ističe da međutim tuženi nije pružao niti tužitelju, niti pokojnoj D. P. niti sada pruža izdržavanje, te predlaže da sud nakon provedenog postupka donese presudu kojom se raskida Ugovor o doživotnom izdržavanju sačinjen kod notara Ivana Šarića iz Gornjg Vakufa/Uskoplje od 25.08.2009. godine, između tužitelja, pokojne D. P. kao primaoca izdržavanja i tuženog kao davaoca izdržavanja, te Ugovora o doživotnom izdržavanju sačinjen kod notara Zaima Topalovića iz Jajca 26.02.2016. godine, sačinjen između tužitelja kao primaoca izdržavanja i tuženog kao davaoca izdržavanja, te da se tuženi obaveže na plaćanje troškova parničnog postupka.

Sud je tužbu sa priložima poslao tuženom na obavezni odgovor, te je tuženi u skladu sa članom 70. ZPP-a dostavio pismeni odgovor na tužbu dana 07.06.2023. godine i izjavljuje da u cjelosti osporava i pobija pravni osnov postavljenog tužbenog zahtjeva i pobija navode da tuženi nije izvršavao svoje ugovorene obaveze.

Obzirom da tužitelj nije imao pravni osnov tužbe, tuženi ističe da prema odredbama čl. 152. stav 3. Zakona o nasljeđivanju F BiH svaka strana može tražiti raskid ugovora ako druga strana ne izvršava obaveze, te tuženi ističe da tužitelj ne može samo tražiti raskid ugovora u kojem je na strani primaoca izdržavanja bila i D. P., koja je umrla, a obzirom da je majka tuženog LJ. H. živa i nasljednica je umrle D. P., pa se može zaključiti da je tužba u odnosu na raskid ugovora o doživotnom izdržavanju od 25.08.2009. godine neuredna i nepotpuna tj. nedopuštena u procesnopravnom smislu. Bez obzira na te činjenice tuženi ističe da je u svemu postupao u skladu sa preuzetim obavezama i da je tužitelju kao svom tetku i pokojnoj tetki D. P. pružao izdržavanje koje je ugovoreno i koje im je bilo potrebno pa mu je nejasno na čemu tužitelj zasniva svoje navode, naglašava i da će dostaviti dokaze da je pružao izdržavanje. Nadalje ističe da je tek 2022. godine tuženi saznao da je ostavinski postupka proveden iza njegove tetke D. P. bez upoznavanja notara sa Ugovorom o doživotnom izdržavanju pa će tuženi preispitati doneseno rješenje o nasljeđivanju odnosno pokrenuti postupke radi preispitivanja istog te je već poduzeo radnju predaje zahtjeva za zabilježbu postojanja ugovora po kojoj je PJ Šipovo donio rješenje o dozvoli upisa zabilježbe od 14.11.2022. godine, te ističe bitnu činjenicom da je pokojna D. P. preminula 17.07.2015. godine, a tužitelj je sa tuženim zaključio drugi Ugovor o doživotnom izdržavanju 26.02.2016. godine što dokazuje da je tuženi uredno izvršavao svoje obaveze davaoca izdržavanja pa je ovo i jedan od razloga da se tužba odbije kao neosnovana. Na kraju tuženi ističe da je poznato tužitelju da je dana 14.12.2022. godine kao punomoćnik tuženog prodao stan u S. u vlasništvu tuženog i da tuženom kao vlasniku nikada nije predao iznos ugovorene cijene pa ga tuženi ovim putem poziva da to uradi, u protivnom će tuženi protiv njega podnijeti tužbu u roku od 30 dana te na kraju predlaže da se tužbeni zahtjev odbije kao neosnovan i da se tužitelj obaveže na nadoknadu parničnih troškova tuženom.

U daljem dijelu postupka sud je zakazao pripremno ročište za dan 10.07.2023. godine na kojem su punomoćnici parničnih stranaka ostali kod iznesenih činjenica iz tužbe, odnosno odgovora na tužbu te su i predložili dokaze za glavnu raspravu, koje

pripremno ročište je odloženo i nastavljeno na prijedlog tužitelja dana 24.10.2023. godine radi izjašnjavanja na predložene dokaze tuženoga, te je sud nakon zaključenja pripremnog ročišta zakazao i glavnu raspravu za dan 22.11.2023. godine na kojem su parnične strane ostale kod ranije iznesenih činjenica iz tužbe, odnosno odgovora na tužbu, a tužitelj i kod tužbenog zahtjeva, te su se u dokaznom postupku izveli materijalni čitanjem istih od strane punomoćnika i izvršenim uvidom u pročitane dokaze od strane suda kako slijedi: dokazi tužitelja: ugovor o doživotnom izdržavanju sačinjen kod notara Zaima Topalovića, broj: ... od 26.02.2016. godine, ugovor o doživotnom izdržavanju sačinjen kod notara Ivana Šarića, broj: ... od 25.08.2009. godine, rješenje o nasljeđivanju Općinskog suda u Jajcu broj: ... od 08.01.2016. godine, ček za isplatu penzije na ime tužitelja od Federalnog zavoda PIO/MIO kao i od Fonda za PIO RS iz kojih je vidljivo da tužitelj ima dovoljno sredstava za svoje izdržavanje i da ih je imao, izvod iz MKV koji se vodi za mjestu V. br. ... za 2019. godinu na okolnosti da je tužitelj sklopio brak sa A. H., ček od penzije za suprugu tužitelja na okolnost da je i ona korisnik penzije, Grobljanska knjižica Katoličkog gradskog groblja „Mašet“ Jajce na okolnost da je tužitelj kupio jedno porodično grobno mjesto za sebe i pokojnu D. P. i da redovno plaća grobnu naknadu, te dokazi tuženog: zahtjev za zabilježbu postojanja Ugovora o doživotnom izdržavanju, Opštine Šipovo od 10.10.2022. godine, rješenje o dozvoli upisa broj: ... od 14.11.2022. godine, prijava za pokušaj ugrožavanja života od 23.09.2014. godine podnositelj prijave tužitelj, a njen sačinitelj tuženi, nalaz za blagajnu, uplatnice od 22.05.2019. godine, nalog UniCredit Banke, nalogodavac tuženi radi uplate komunalne naplate od 19.12.2022. godine, nalozi od 31.01.2020. godine, 28.01.2021. godine i 13.01.2020. godine, uplatnice za održavanje zgrada 07. 08. 09 mjesec 2018. godine, uplatni nalog za vodu 08 i 07. mjesec 2016. godine, radni nalog od 13.04.2012. godine-izrada grobnice, izjava tužitelja od 19.12.2014. godine, kopija računa tužitelja kao vlasnika odnosno tuženog kao vlasnika kartice ProCredit Bank, kopija kartice tuženog UniCredit Bank, nalozi UniCredit Bank za plaćanje 31.12.2021. godine, 22.11.2021. godine, 15.11.2021. godine, 01.11.2021. godine, 25.10.2021. godine, 23.10.2021. godine, 22.10.2021. godine, 09.10.2021. godine, 07.10.2021. godine, 20.09.2021. godine, 11.09.2021. godine, 06.09.2021. godine, 26.07.2021. godine, 14.07. 2022. gdodine, 11.06.2022. godine, 11.04.2022. godine, 17.01.2022. godine, 17.01.2022. godine, 13.04.2023. godine, 20.02.2023. godine, 28.01.2023. godine, 23.01.2023. godine, promet kupca po dokumentu-analitika za komitente tuženog od 01.01.2023. godine do 13.06.2023. godine, nalaza i mišljenje psihijatra 21.10.2022. godine i 05.05.2022. godine, nalaz Dom Zdravlja Jajce od 16.08.2022. godine, 20.04.2022. godine, 12.08.2021. godine, 07.06.2019. godine, 10.12.2019. godina, otpusno pismo KCU Sarajevo na ime tužitelja od 15.06.2009. godine, nalaz i mišljenje liječnika spec. od 31.08.2009. godine, nalaz i miš. psihijatra od 27.06.2016. godine, 10.09.2019. godine i 09.11.2022. godine, izvod iz MKR za tužitelja od 12.06.2023. godine, nalaz I mišljenje dr. Zjajo od 15.04.2023. godine i 23.01.2004. godine, ambulantni pregled KCU Sarajevo od 10.07.2009. godine, otpusnica Centra Reuma Fojnica od 07.08.2009. godine, nalaz i mjišljenje liječnika spec. Bios Poliklinika Jajce od 05.11.2009. godine, predračun Kliničkog centra Ljubljana na iznos od 2.262,20 Eura sa nalazom od 08.10.2003. godine i pologom od 08.10.2003. godine te računima od 08.10.2003. godine, otpusno pismo KCU Sarajevo na ime tužitelja od 17.06.2003. godine, ugovor o kupoprodaji stana od 19.08.2002. godine, punomoć tuženog za tužitelja sačinjen kod notara Zaima Topalovića 20.12.2021. godine, ugovor o kupopodaji sačinjen kod notara Mubera Begić-Žiga od 14.12.2022. godine sa izjavom tužitelja od 26.12.2022. godine i Rješenjem zk. ureda općinskog suda u Sarajevu od 09.10.2022. godine do 24.02.2023. godine, izvod iz MKU na ime D. P. od 14.08.2015. godine, svi materijalni dokazi predloženi na okolnosti da je

tuženi u svemu poštovao obaveze iz predmetnih ugovora o doživotnom izdržavanju, plaćao račune, dadžbine tužitelja, učestvovao u plaćanju troškova sahrane i izrade grobnice za suprugu tužitelja, plaćao lijekove tužitelju kada je to bilo neophodno, pomagao u liječenju tužitelja i njegove sestre N. P.1., pomagao i plaćao liječenje tužitelja u Kliničkim Centrima u Ljubljani i Sarajevu, te na okolnosti da je tuženi jer je čitav život imao dobre odnose sa tužiteljem dao punomoć tužitelju da proda njegov stan u Sarajevu i da je tužitelj kao punom. tuženog prodao taj stan u Sarajevu trećem licu, a da tuženom nikada nije isplatio primljenu kupoprodajnu cijenu, da se izvrši uvid u osobne zdravstvene kartone za tužitelja br. iskaznice 2360 i pokojnu D. P. br. iskaznice 220, a posebno na okolnosti ispunjavanja obaveza u zdravstvene zaštiti kada su u pitanju navedene dvije osobe i podrške tuženom u svemu tome kada je u pitanju njihovo liječenje.

Nakon izvedenih materijalnih dokaza pristupilo se saslušavanju svjedoka te je svjedokinja V. L. na okolnosti iznesene u odgovoru na tužbu izjavila da ima 64 godine, da poznaje parnične stranke, sa tuženim je kolega liječnik, poznavala je i pokojnu D. P., bili u zdravi odnosima sve parnične stranke i D. P., zna za Ugovor o doživotnom izdržavanju, rekao joj je tuženi, zan da im je pomagao, tužitelj kada je imao moždani udar posebno je brinuo o njemu i liječio ga, čak ga je vozio do Sarajeva. Pomagao mu i u oporavku i kada se tuženi oženio pazio je na tužitelja i pokojnu D. P., nosio im je hranu, činio sve za njih što se moglo. Zna i kada je umrla D. P. da je sahranjena na katoličkom groblju i bila joj je na sprovodu, tuženi je brinuo o njoj do smrti, zan kada joj je išao uključivati infuzije, zna da su prekinuli odnosi između parničnih stranaka, ali ne zna razlog, svjedoči da je tuženi dobra osoba koja je poduzimala sve što se može. Svjedokinja tuženog A. J. saslušana na okolnosti iznesene u odgovoru na tužbu, izjavi da poznaje tužitelja jako dugo, dijeli ih samo ograda, komšije su u Š. izjavi da su parnične stranke u posljednjih 15 godina bila jedna primjerna porodica, tuženi je studirao, pomagao je i tužitelja i pokojnu D. P. pa i kada su ujak i deda bili bolesni pomagao ih je. Izjavi da bi tuženog poželjela za sina. Čula je da je zadnjih godina njihov odnos bio poremećen, ne zna za postojanje ugovora u doživotnom izdržavanju.

Svjedok tuženog, M. G., saslušan na okolnosti iz odgovora na tužbu izjavi da tužitelja poznaje oko 50 godina, da im je odnos bio dobar, radili su skupa, tuženog zna od kad se rodio, može da pohvaliti, a o odnosima parničnih stranaka izjavi da takve porodice nije bilo u Š., tužitelj je udovoljavao i I. H. sestri također, to sve zna jer živi u blizini. Tuženi je pomagao i tetka i tetku i kako god je trebala pomoć. Uzajamno su se pomagali, bilo su porodica za primjer. Izjavio da je išao tužitelju u Sarajevo kada je dobio moždani udar. Tužitelj mu pričao da će sve dati njima (djeci-tuženom). M. P. je došao u Š., tu je sklopio brak sa D. P., živjeli su u Š. do rata, neprekidno su se družili jer je i D. P. iz Š., a M. P. je došao kamionom da radi u Š.. Jeli su, pili skupa zajedno a za vrijeme rata malo se brinuo i za M. P. obzirom da je bio u Š. i da je druge nacionalnosti, brinuo mu se i o imovini. Poznato mu je da su se odnosi poremetili, pokušao ih je u kafani izmiriti. Nije mu poznato da se I. H. ogriješio o M. P na bilo koji način.

Svjedokinja LJ. H., majka tuženog, saslušana na okolnosti iznesenih činjenica iz odgovora na tužbu da zna za postojanje dva ugovora o doživotnom izdržavanju, da je tuženi ispunjavao sve svoje obaveze prema njima, D. P. liječio, redovno obilazio, zeta vodio u bolnicu, stalno dežurao oko njih, spremao hranu, kupovao sve šta je trebalo, kupovao im lijekove, plaćao režije jedino kada tužitelj nije mogao, tuženi je plaćao režije i od svojih sredstava. Prema tetku je bio još više, bili su u dobrim odnosima, nisu se za 53

godine posvađali. Tuženi joj je poslao poruku i obavijestio je da treba od njega tražiti određeni novac za kuću u Š.. Tuženi se nikada nije ogriješio niti o D. P., niti o M. P..

D. P. je zadnje 3 godine prije smrti bila bolesna, tuženi i ona su bili uz nju i kćerka koja je došla iz J., D. P. je imala grčeve, česte stolice, M. P. je bio pokretan sa čestim nesvjesticama, prakticirao je šetnje do jezera.

Svjedok J. J. saslušan na okolnosti da tuženi nije izdržavao tužitelja kako je to predviđeno ugovorima o doživotnom izdržavanju izjavi da M. P. poznaje od poslije rata, preko 20 godina, tuženog doktora isto tako. Svjedok i tužitelj se druže svakodnevno 4 ili 5 dana u sedmici, zna da je tužitelj imao dobru plaću, uzimao dobra kola, rekao mi je i za ugovore o doživotnom izdržavanju da bi imao neku sigurnost za kasnije (zbog toga ih je zaključio). Posredno je čuo da je I. H. pomagao ali ne zna da li je finansijski jer tužitelj kada sjedne ne da ni kafa da se plati, tako se ponaša u društvu, zna da je išao u Crvenu Jabuku, kupovao sebi gotovu hranu, išao na pijacu.

Svjedok N. P.2. saslušan na okolnosti da tuženi nije izdržavao tužitelja kako je to predviđeno ugovorima o doživotnom izdržavanju izjavi da M. P. poznaje od 1995. godine kada su snage HVO-a ušle u Š., M. P. su zatekli, obnašao je javnu dužnost u tadašnjoj vladi na teritoriji Opštine Š.. Od tada su prijatelji. M. P. je pričao sa njim da je I. H. stavio u ugovor kao davaoca izdržavanja. M. P. i D. P. imali su dobra primanja, I. H. su imali kao njihovog učenika koji je servisirao njihove poslove. M. P. je bio domaćin, volio je raditi, graditi, imućni su bili ljudi. Unutarnje odnose između M. P. i I. H. nije poznao, I. H. isto zna otkad i M. P., u zadnje vrijeme se počeo čudno ponašati, ranije je bio za primjer. I. H. kako je otišao u politiku nije više dostupan kao prije. Zna je M. P. imao moždani udar i da je I. H. pomagao i njemu i D. P..

Tužitelja M. P. saslušan kao parnična stranka na okolnost iznesenih činjenica iz tužbe izjavi da je motiv zaključenja ugovora o doživotnom izdržavanju je zaštita žene kada je dobio moždani udar da kuća ostane na njoj a ne na njegovima. I. H. je više pomagao u vidu njege, a u novcu nije trebalo, nego smo mi pomagali I. H. novčano, školovali ga. Lično sam mu dao 55.000,00 KM da kupi stan 2013/14 uz dogovor da vrati novac bez kamate. I. H. mu je vratio samo 3.000,00 KM. Kada se oporavio od moždanog udara radio je sve što je trebalo, kada je D. P. oboljela, on je našao mjesto gdje će se ukopati, skupa su otišli kod kamenorezca i izabrali grobnicu i sagradili 2014 i 2015 godine početkom. M. P. je platio sahranu i sve što je trebalo. Sa I. H. je zaključio ugovor prije smrti D. P.. Njegova lična odluka je da plati troškove sahrane i izgradi grobnicu. I. H. mu jeste kupovao lijekove, ali on je sve platio i plaćao je režije ali je imao otvorenu praksu (privatnu liječničku) sa E. Ž. i po tom ugovoru je bio obavezan plaćati režije, tako su se dogovorili. Moždani udar je doživio 2010. godine, I. H. u to vrijeme nije vodio brigu o njemu, bio je na stažiranju u Sarajevu na specijalizaciji, posjećivao je M. P., vozio ga autom prvo u Travnik, Zenicu pa Sarajevo. I. H. im je bio više od djeteta. On je bio smisao njegovog života, ali vremenom se to promijenilo. I. H. ga je izdao, poslednje 4 godine je sve uradio da smori tužitelja i organizovao da tužitelj ne ostane živ. Organizovala se grupa, njegiva majka, brat, rođaci počeli su pričati razne priče o njemu, ucenjivali su ga, htjeli su da ga eliminišu. Brat od tuženog Đ. je došao u kuću i rekao da će ga ubiti. Prijavio je to policiji. I. H. je posao licemjeran, duboko je promislio o ovome, predviđali su mu stresove, ne želi nikakav odnos niti da mu dođe na sahranu. Tužitelj izjavi da živi sam, ima sada suprugu koja živi u Sarajevu, bolje je situirana nego on, u bračnoj su zajednici. Na pitanje suda u kakvim je odnosima sa I. H. bratom, izjavi da odnos ne može biti gori.

Tuženi I. H., saslušan kao parnična stranka na okolnosti iznesenih činjenica iz odgovora tužbu izjavi da su ga zvali za prvi ugovor i rekli da ide u Gornji Vakuf. Sa njim je bila i M. M., njihova prijateljica (advokatica O-PA) bila je inicijativa tetke D. P. i tetka M. P., notar Šarić ih je upoznao sa odredbama ugovora o doživotnom izdržavanju i nakon što su ga potpisali otišli su na ručak. To je bila njihova želja da se zaključi ugovor jer jedini on to zaslužuje. Nije bilo promjene odnosa između njih. Tetak je bio inicijator oko grobnog mjesta, tetka do ukopa nije nikada ni otišla na to mjesto. Sve te godine (bolest tetke i smrt) je bio uključen u taj proces sa svojom suprugom (nevjenčanom) Š. H., odveli su tetku u Novu Bilu, umrla je u kući u J.. Svakodnevno je bio kod tetka i tetke. Oni su mu dali sve što je dobro u životu, zahvalan im je što su ga obrazovali. Tetka je bila most koji je sve spajao, zajedno su provodili vrijeme, spavali, dok je bila bolesna svi smo je posjećivali. Bio je sa tetkom i u momentu njene smrti, okupao ju je, obukao ju je i pripremio za ukop dostojanstveno kako to običaju nalažu, pozvao i osobu da organizuju ukop, organizovao i osobu iz limenog orkestra da joj odsvira i poslednju želju „Tišina“. Izradio je posmrtnice, zalijepio po gradu. Nakon smrti tetke, njegov brat Đ. je bio u teškom psihičkom staju, a i prije. Brinuli su se njih dvojica od najranijih dana iza ujaka M. i za djeda, D. P. oca. Tetka je zamolila zadnjih dana da pazi na tetka. Nakon smrti tetke niko ga nije pozvao na ostavinsku raspravu, nazvala ga je majka i rekla da ode kod notara i rekla da se odrekne svog dijela nasljedstva. Nije pokazivao interesovanje za imovinom. Sve što su mu dali tetak i tetka je bila njihova želja, tetak mu je dao novac za kupovinu stana u J. i rekao je ako budeš u mogućnosti da mu vrati, taj stan je bio od R. G. kupljen. Počeo mu je vraćati te pare za stan (55.000,00 KM) još dok je tetka bila živa. U aprilu ove godine im je tetka poslao poruku da ga ugrožava, kada se tetku spremao da dođe na Uskrs, tu je poruku prosljedio svojoj porodici. Kupio je i stan u S. od novca tetke i tetka, u njemu je živio sa tetkom dok je studirao, dao mu je punomoć i da ga proda što je tetak i učinio za 120.000,00 KM, novac je tužni zadržao za sebe. Tetak mu je rekao da se razočarao zbog njegovog angažmana u politici i da će prodati donju kuću u Š., da ne mogu više nikada doći. Tetak mi je govorio prije nekoliko godina da ima prijateljicu A. H., nije ni znao da su se oni vjenčali, tek je to ove godine saznao, a toj ženi je ranije i pomagao.

U završnom izlaganju punomoćnik tužitelja izjavi da je cilj i suština ugovora o doživotnom izdržavanju da davalac izdržavanja pruža usluge primaocu izdržavanja, a primalac izdržavanja nakon smrti svu svoju imovinu ostavlja davaocu izdržavanja, dakle radi se o dvostranom teretnom ugovoru pa radnje ugovarača moraju biti ekvivalentne onome što daju i primaju. Iz provedenih dokaza, dokazano je da tužitelj nije primao vidove izdržavanja koji su ugovoreni u ugovorima niti tužitelju niti njegovoj pokojnoj supruzi te to čini tužbeni zahtjev osnovanim, tužitelj je raspolagao znatnim finansijskim sredstvima, za svoje izdržavanje i izdržavanje pokojne supruge D. P.. Tužitelj ima dovoljno sredstava kao i njegova sadašnja supruga, kupio je grobna mjesta za sebe i za pokojnu suprugu D. P. koja je tu i sahranjena, te naprotiv tužitelj je izdržavao tuženog, (a ne obratno kako piše u ugovoru) te predlaže da sud udovolji tužbenom zahtjevu i uz naknadu troškova prema priloženom troškovniku.

U završnom izlaganju punomoćnik tuženog izjavi da se ne može zaključiti na kojim zakonskim odredbama tužitelj zasniva svoj tužbeni zahtjev, međutim kako sud nije ni vezan za pravni osnov ističe da se čl. 152. St. 3. Zakona o nasljeđivanju svaka strana može tražiti raskid ugovora ako druga strana ne izvršava svoje obaveze. U konkretnom slučaju ne može se tražiti raskid za osobu koja više nije živa, te se u pogledu tužbenog zahtjeva za ugovor o doživotnom izdržavanju od 25.08.2009. godine u procesnoppravnom

smislu je neuredna, nepotpuna i nedopuštena, ali i u materijalnopravnom smislu neosnovana i neopravdana. Tuženi je u ovom postupku dokazao da je postupao u svemu po preuzetim obavezama kao davalac izdržavanja i da je tužitelju i pokojnoj D. P. pružao izdržavanje koje je ugovoreno i koje im je bilo potrebno, a činjenica da je D. P. preminula 2015. godine, a da su parnične stranke drugi ugovor zaključile 2016. godine, dokazuje činjenicu da su obaveze tuženog iz ugovora bile uredne i blagovremene, pa predlaže da se tužba i tužbeni zahtjev odbije kao neosnovan uz nadoknadu parničnih troškova punomoćniku tuženoga.

Time je glavna rasprava i zaključena.

Nakon svih iznesenih činjenica i izvedenih dokaza, cijeneći svaki od provedenih dokaza zasebno i dovodeći ih u međusobnu vezu u skladu sa čl. 8. i 123. ZPP-a sud je odlučio kao u izrezi iz razloga kako slijedi u donjem obrazloženju ove presude.

Nesporno je među parničnim strankama da su isti u svojstvu i to tužitelj primaoca izdržavanja (zajedno sa svojom suprugom D. P.) i tuženi u svojstvu davaoca izdržavanja zaključili Ugovor o doživotnom izdržavanju kod notara Ivana Šarića u Gornjem Vakufu/Uskoplje dana 25.08.2009. godine pod brojem ..., te tim ugovorom primaoca izdržavanja D. P. i M. P. raspoložu svojom imovinom tako da isti daju u nasljedstvo davaocu izdržavanja I. H. (imovina iz zk-ul. broj 10 KO J., parcela broj VI/68 stambena poslovna zgrada i dvorište površine 156 m² u vlasništvu 1/1 M. P., imovine iz pl. broj 327 KO J... u posjedu M. P. sa 1/1 dijela, na parceli broj, stambeno poslovni objekat površine 98 m² i dvorište 64 m², te imovina iz pl. prepis broj 1144/0 KO S. u posjedu D. P. na parceli broj 4 podbroj 27 ravan kuća i zgrade površine 60 m² i dvorište površine 340 m², novac ako ga bude i sve druge pokretne imovine koje se nalaze u kući i oko kuće...), a zauzvrat se I. H. kao davalac izdržavanja obavezuje održavati primaoca izdržavanja D. P. i M. P. na način opisan u čl. 3. Ugovora i to osigurati im smještaj i korištenje prednje opisanih nekretnina bez obaveze stanovanja sa njima, a dogovorno može useliti sluge sa porodicom, brinuti se o njihovoj ličnoj higijeni u kom dijelu se oni nisu u stanju to sami učiniti i održavati je, brinuti se o njihovom oblačenju, kupovinom odgovarajuće odjeće i obuće sukladno dobu godine i njihovim potrebama svakodnevno pripremati im hranu i najmanje tri obroka dnevno, po potrebi i njihovom zdravstvenom stanju, te vršiti nabavku namjernica i ostalih kućnih potreština što oni ne budu mogli, obavljati sve kućne poslove i poslove na održavanju predmetnih nekretnina kao i neophodne popravke, za slučaj bolesti njegovati ih, osigurati lijekove i potrebnu liječničku pomoć, a po potrebi smjestiti ih u zdravstvenu ustanovu, te snositi sve troškove u vezi s tim i nakon njihove smrti o svom trošku sahraniti ih po mjesnim običajima podići im spomenik srednje klase i isti održavati.

Primaoci izdržavanja dopuštaju i čine nespornim davaocu izdržavanja da odmah nakon njihove smrti ishodi upis i provedbu ovog ugovora o doživotnom izdržavanju te izvrši prijenos vlasništva na nepokretnostima, imovini, novcu i o pravima iz ovog ugovora kao svoju posebnu imovinu. Ugovorene strane su ugovorile da u slučaju neispunjenja preuzetih obaveza iz ugovora druge strane ugovornice svaka ugovorna strana može tražiti raskid ugovora pa tako u slučaju neispunjenja ugovornih obaveza od strane davaoca izdržavanja primaoci izdržavanja mogu tražiti raskid ovog ugovora, a davala izdržavanja nema pravo tražiti do tada danog izdržavanja. Za izjavu o raskidu potrebna je pismena forma i mora najkasnije u roku od 15 dana prispjeti drugoj strani ugovornici. Između ostalog posebno je ugovoreno da primaoci izdržavanja imaju pravo tražiti da im davalac

izdržavanja vrati ono što je ovim ugovorom primio ako bi on pokazao grubu nezahvalnost prema njima i da on u slučaju povrata nema pravo na naknadu bilo kakvih troškova.

Također je nesporno među parničnim strankama da su tužitelji u svojstvu primaoca izdržavanja i tuženi u svojstvu davaoca izdržavanja kod notara Zaima Topalovića zaključili Ugovor o doživotnom izdržavanju pod brojem ... od 26.02.2016. godine te je naknada za preuzeto izdržavanje nakon smrti primaoca izdržavanja su nekretnine koje se vode u listu nepokretnosti – prepis broj 439/1 KO S., Opština Š. i to broj parcele 25/1 br. Zg. 1 pl. sk. 3/1 zv. „Carev most“ i stambena zgrada od 133 m² broj parcele kč. 25/1 br. Zg. 3 pl. sk. 3/1 zv. „Carev most“ ostale pomoćne zgrade od 32 m² broj parcele kč. 25/1, pl. sk. 3/1 zv. „Carev most“ dvorište od 269 m² kojih je primalac izdržavanja posjednik 1/1, iste ostavlja u vlasništvo i posjed davaocu izdržavanja kao naknadu za preuzeto izdržavanje a ovaj se obavezuje obezbijediti cjelokupnu opskrbu tj. Hranu, odjeću, obuću, te u slučaju bolesti, starosti i iznemoglosti pružiti pomoć, liječenje i lijekove a po preporuci ljekara i samo bolničko liječenje, brinuti se za vrijeme hladnoće da prostorije u kojima borave budu zagrijane i u prikladnoj čistoći, održava ličnu higijenu te kada primalac izdržavanja umre, davalac ga ima sahraniti po mjesnim i vjerskim običajima u mjesnom groblju i sagraditi uobičajni nadgrobnni spomenik.

Sporno je među parničnim strankama da li je tuženi pružao izdržavanje tužitelju i njegovoj pokojnoj supruzi D. P. i da li sada pruža izdržavanje tužitelju. U tom pravcu tužitelj je izveo dokaze čitanjem unaprijed navedenih ugovora o doživotnom izdržavanju, te saslušanjem svjedoka na okolnosti da tuženi nije izdržavao tužitelja kako je to predviđeno ugovorima o doživotnom izdržavanju te saslušanjem tužitelja kao parnične strane u skladu pravilima tereta o dokazivanju u pravcu dokazivanja osnova tužbenog zahtjeva.

Zakonom o nasljeđivanju F BiH (Sl. Novine F BiH 80/14) propisano je u čl. 146. da ugovorom o doživotnom izdržavanju obavezuje se primalac izdržavanja da prenese na davaoca izdržavanja vlasništvo na određenim stvarima ili kojim drugim pravima, a ovaj se obavezuje kao naknadu za to, da ga izdržava i brine se o njemu do kraja njegovog života i da ga poslije smrti sahrani. Članom 147. Istog Zakona propisano je da ugovor o doživotnom izdržavanju mora biti zaključen u formi notarski obrađene isprave, te da je obaveza notara da stranke pouči o nasljednopravnim posljedicama ugovora o doživotnom izdržavanju i u spravi naznači da j tako postupljeno.

Uvidom u navedene ugovore o doživotnom izdržavanju koje su predmet tužbe i tužbenog zahtjeva sud se uvjerio da je tako i postupljeno, da su navedeni sačinjeni i u formi notarski obrađene isprave, te da su stranke poučene o posljedicama ugovora o doživotnom izdržavanju pa se u formalno - pravnom smislu može zaključiti da su navedeni ugovori provedeni, pa je ostalo sporno utvrditi da li je zaista tuženi izdržavao tužitelja (i njegovu umrlu suprugu D. P.) na način kako je predviđeno navedenim ugovorima i da li je eventualno neizdržavanje tužitelja od strane tuženog na način kako je to predviđeno ugovorima predstavlja osnov za raskid ugovora o doživotnom izdržavanju.

U tom pravcu potrebno je napomenuti da je čl. 152. Zakona o nasljeđivanju F BiH propisano da ugovorene strane mogu sporazumno raskinuti ugovor o doživotnom izdržavanju i nakon i nakon što je počelo njegovo izvršavanje. U stavu 2. Istog člana

propisano je da ako prema ugovoru o doživotnom izdržavanju ugovarači žive zajedno pa se njihov odnos toliko poremete da zajednički život postane nepodnošljiv, svaka strana može zatražiti od suda raskid ugovora. Nadalje, u stavu 3. propisano je da svaka strana može tražiti raskid ugovora ako druga strana ne izvršava svoje obaveze, dok je stavom 4. Istog člana propisano da u slučaju raskida ugovora svaka strana zadržava pravo da od druge strane traži nadoknadu koja joj pripada po općim pravilima imovinskog prava .

Imajući u vidu da parnične strane kao ugovarači ugovora o doživotnom izdržavanju nisu niti jednim ugovorom ugovorili da žive zajedno, pa su se njihovi odnosi toliko poremetili da zajednički život postane nepodnošljiv, ovaj osnov za raskid ugovora o doživotnom izdržavanju je isključen iz konkretne pravne situacije, jer nije ni ugovoren, a tužitelj ga nije niti naveo, nego se pozvao da tuženi ne izvršava svoje obaveze izdržavanja prema tužitelju. Sud ne smije zanemariti činjenicu da je prvi ugovor o doživotnom izdržavanju između parničnih stranaka zaključen 25.08.2009. godine, dakle skoro 14 godina nakon podnošenja tužbe, te da je i jedan od ugovarača, a u ovom slučaju primalac izdržavanja D. P. umrla poslije 5 godina nakon zaključivanja ugovora o doživotnom izdržavanju pa je u konkretnom slučaju (bez obzira što se u svojstvu primaoca izdržavanja D. P. obavezala davaocu izdržavanja prenijeti nakon smrti nekretnine čiji je ona bila vlasnik u Š. sa dijelom 1/1) u toj pravnoj situaciji je tužitelj kao primalac izdržavanja ostao živ pa donosi do izdražaja da je ovaj ugovor dvostrano obavezujući jer drugu stranu predstavljaju i M. P. i D. P., dakle prema zaključku ovog suda smrću D. P. nije ugovor ispunjen, nego bi bio ispunjen i smrću M. P. pa u konkretnom slučaju se ne može utvrditi da je tužba neuredna jer prema odredbama tog ugovora i M. P. i D. P. predstavljaju drugu stranu tj. one koji prima izdržavanje. Dakle taj prigovor tuženog je valjalo odbiti kao neosnovan, međutim sud navedenu činjenicu apostrofira zbog činjenice da je nakon toga tužitelj zaključio sa tuženi i poslije smrti D. P. još jedan ugovor o doživotnom izdržavanju 26.02.2016. godine, dakle prije više od 7 godina od podnošenja tužbe, koji čak ima labavije obaveze po tuženog jer nije ugovoreno odricanje od prava u slučaju grube nezahvalnosti, (koje ima karakteristike prema čl. 948 OGD-a prilikom zaključenja Ugovora o poklonu) odnosno gubitak prava na naknadu bilo kakvih troškova. To govori u prilog činjenici da ugovor o doživotnom izdržavanju ima karakter i aleatornosti jer njegovo trajanje i eventualni raskid ovisi o budućem i neizvjesnom događaju.

Izvedenim dokazima, saslušanjem svjedoka na okolnosti da tuženi nije izdržavao tužitelja na način kako je to predviđeni ugovorima o doživotnom izdržavanju, te saslušanje tužitelja kao parnične stranke na okolnosti iznesenih činjenica iz tužbe, sud se

nije mogao uvjeriti da tuženi nije izvršavao svoje obaveze prema tužitelju niti je to potkrijepljeno egzaktnim dokazima (navodi tužitelja da ga je tuženi htio smoriti, da mu je njegov brat Đ. prijeto, da je tužitelj bio nezadovoljan angažmanom tuženog u politici...) te budući da su subjektivno nezadovoljstvo jedne ugovorene strane ugovora o doživotnom izdržavanju, u ovom slučaju tužitelja ne može biti razlog za raskid u smislu odredaba obligacionog prava, nego je potrebno ispunjenje objektivnih okolnosti neispunjenja preuzetih obaveza bez krivnje suprotne strane, odnosno tuženog. U tom pravcu ovaj sud se poziva i na presudu uporednog zakonodavstva (Presuda Županskog suda u Varaždinu Gž 1755/16-8 od 05.12.2018. godine). Ostali izvedeni dokazi tužitelja i to Rješenje o nasljeđivanju iza umrle D. P. gdje je siti proglašen njenim nasljednikom sud cijeni relevantnim iz razloga što su ugovori o doživotnom izdržavanju teretni i kao takvi

imaju prioritet u pogledu nasljednih prava, a činjenica da su navedene nekretnine koje su bile predmet ostavinske rasprave ekvivalentne nekretninama iz ugovora o doživotnom izdržavanju od 25.08.2009. godine govore u prilog aleatornosti ugovora o doživotnom izdržavanju. Što se tiče ostalih dokaza, čekovi od penzija govore u prilog odnosno dokazuju da su tužitelj i njegova supruga imućni ljudi, a grobljanska knjižica i plaćanje grobne naknade od strane tužitelja je po ocjeni ovog suda proizvoljni akt tužitelja i ne utiče na obavezu tuženog da ga poslije smrti sahrani prema mjesnim običajima, i podigne mu odgovarajući spomenik, te isto plaćanje se ne može tretirati kao neizvršavanje obaveza tuženog po ugovoru o doživotnom izdržavanju.

Također iz iskaza saslušanih svjedoka po prijedlogu tužitelja J. J., N. P., sud nije mogao zaključiti da tuženi nije izvršavao svoje obaveze izdržavanja kako je to predviđeno ugovorima o doživotnom izdržavanju, nego su više posvjedočili o ličnosti samog tužitelja, njegovim ljudskim kvalitetima i njegovom dobrom imovinskom stanju u šta sud i ne sumnja.

S druge strane izvedenim dokazima tuženog-medicinska dokumentacija, nalazi i mišljenja psihijatra od 05.05. i 21. 10. 2022. Godine; nalazi Doma zdravlja Jajce od 16.08.2022. godine, 20.04.2022. godine, 12.08.2021. godine, 07.06.2019. godine i 10.12.2019. godine, otpusno pismo iz Sarajeva na ime tužitelja od 15.06.2009. godine, nalaz i mišljenja liječnika specijaliste od 31.08.2009. godine, nalaz i mišljenje psihijatra od 27.06.2016. godine, 10.09.2019. godine, 09.11.2022. godine, nalaz i mišljenja doktora Zjajo od 15.04.2023. godine i 23.01.2004. godine, ambulantni pregled KCU Sarajevo od 10.07.2009. godine, otpusnica Centra Reuml Fojnica od 07.08.2009. godine, nalaz i mišljenje specijaliste poluklinike Bios od 05.11.2009. godine, te izjave saslušanih svjedoka M. G., dr. V. L., A. J. na okolnosti iznesenih činjenica iz ugovora na tužbu su podudarni sa izjavom i tuženog saslušanog kao parnične stranke na glavnoj raspravi dokazuje da je tuženi u skladu sa suštīm mogućnostima tražio da se tužitelj, pogotovo jer je liječnik po struci pa se brinuo i za pokojnu tetku D. P., a odnosi između njih su bili zdravi i harmonični.

Ostali izvedeni dokazi koji nisu eksplicitno nabrojani po zaključku ovog suda nisu bili opredjeljujući za donošenje odluke kao u izreci te je sud rukovodeći se pravilima iz čl. 7. ZPP-a o teretu dokazivanja donio odluku kao u izreci i odbio tužitelja sa tužbenim zahtjevom kao neosnovanim.

Odluku o troškovima, Sud je donio sukaldno odluku o glavnoj stvar, vodeći se time da je tužitelj izgubio parnicu, a kako je tuženog tokom cijelog postupka zastupao profesionalni punomoćnik, advokat Haris Kaniža iz Travnika Sud mu u skladu sa postavljenom vrijednosti spora dosuđuje nagradu na ime sastava odgovora na tužbu od 720,00 KM, na ime pristupa na pripremno ročište od 720,00 KM, te na ime zastupanja na glavnoj raspravi iznos od 720,00 KM, što ukupno iznosi 2.160,00 KM, uvećano za PDV-om od 17%, što ukupno iznosi 2.527,20 KM sve sukladno čl. 12. Tarife o nagradama i nagradi za rad advokata u F BiH, a tuženog odbija za nagradu od 360,00 KM na ime nagrade za zastupanje na nastavku pripremnog ročišta, odnosno nagrade od 360,00 KM

na ime nagrade za zastupanje na nastavku glavne rasprave od 28.11.2023. godine obzirom da su navedeni nastavci usaglašeni sa suprotnom stranom radi razmatranja dokaza, odnosno pripreme za završna izlaganja, dakle navedeni troškovi su proizvedeni od strane samih stranaka gdje je punomoćnik tužnog pristao na odgađanje pripremnog ročišta, a suglasno sa istim i na nastavak glavne rasprave (radi pripreme završnih, riječi, replike i duplike koju nisu iznosili), te je sud odlučio kao u izreci sve u skladu sa čl. 386., 387. ZPP-a vodeći računa da su i pripremno ročište i glavna rasprava integralna ročišta, te samo o ovim troškovima koji su bili potrebni radi vođenja parnice.

S obzirom na izloženo, sud je odlučio kao u izreci ove presude u svemu navedenom.

Sudija

Alem Ribić

Pouka o pravnom lijeku:

Protiv ove Presude dozvoljena je žalba Kantonalnom sudu Novi Travnik, u roku od 30 dana od dana donošenja iste. Žalba se podnosi putem ovog suda u 3 (tri) primjerka.